

ПРАВОСЛАВНИ ПРАЗНИЦИ

СВЕТА ТРИ ЈЕРАРХА

свети Василије Велики, свети Григорије Богослов, свети Јован Златоусти
*Лк. 19, 29 - 40; 22, 7 - 39, зч. 96; Мт. 5, 14 - 19.
3Јн. 1, 1 - 15; 3ч. 76; Јевр. 13, 7 - 16; зч. 334*

Њрошојереј Димиџрије Смирнов

ВАСПИТАЊЕ ДЕЦЕ

Њроповед на сирни уџорак и свеџа ѡри Јерарха

Када човек уђе у храм, он одмах, наравно ако му душа није мртва, осећа да је ушао на неко нарочито место. И сви верујући људи треба да се потчињавају правилима понашања у храму. Али, пошто смо ми људи у основи дивљи, и тек се учимо и побожности и исправном понашању у храму, још увек много тога не долази до наше свести.

На пример, долази одрастао човек са дететом. Дете је још мало и још не схвата величанственост онога што се овде дешава. Зато дете може да почне да нешто говори или да плаче. Тада га треба одмах извести из храма, да би му се у тишини објаснило да се не сме тако понашати. А ако не успева да се

одмах умири, треба значи прошетати са њим пар минута. Умирио се, утишао – сада га можемо опет увести у храм. У овоме нема ничега страшног.

Свакако да би свако желео да буде на служби, али ради свога детета и да оно не би нарушавало побожну атмосферу храма, да не би сметало осталима, треба принети себе на жртву. Када се човек на овај начин приноси на жртву, тада премда он и излази са службе, овиме чини и истинско хришћанско дело, јер се одриче себе ради свих осталих ближњих.

Шта је најважније што човек треба да понесе из свога детињства? Ето, ми учимо децу многоме: учимо их да читају и пишу и

би одједном сви родитељи на земљи постали хришћани, када би поверовали у Христа, поверовали у то да је Јеванђеље истина. Нека су они и грешни, да још увек сами себе не могу извести на прави пут, али би почели да своју децу васпитавају онако како треба. И већ након педесет година људски род би постао савим другачији. Замишљате?

У самој ствари ми то можемо, то чудо преображаја читавог човечанства је уствари веома просто. Ето, сви би, као по команди, укинули телевизор, укинули лоше књиге. Уместо да бацају малишана у игру судбине, свако би се сам занимао својим дететом. Почео би да чита Јеванђеље, Житја светих, почео би да се моли и све би чинио са

му танко ћебе на дасци и он ће тако спавати. Он неће никада у животу ни помислити да се може спавати на меклом. Храни га једино кашом од хељде и навикнуће на њу и заволети је и никада неће сазнати да постоје некакве банане и ананаси. И неће се притом десити ништа страшно.

Многи људи старијег поколења немају потребу за неком нарочитом одећом, навикли су на скроман, једноставан живот и не страдају од комплекса ниже вредности због тога што немају нешто од коже или крзна. То јест, све зависи од тога како је човек васпитан у детињству. То је веома важно, зато треба да се потрудимо. И уколико устројимо модел хришћанске породице

Знаправо, оно што светитељ нама даје нису лепе речи и добре мисли – ово може да изрекне било ко. Светитељ, својим говором или својим ђутањем, радом или мировањем, животом својим и смрћу својом, преноси нам срдачност и увереност да га је наш Спаситељ посетио са висине, и да је смрт побеђена.

Светитељи плачу, и преплављени радошћу, преносе откуцаје овог чуда и наде онима који пате, онима који висе на крсту агоније и несрећа; и свима онима који пролазе кроз тескобу и очајање. Невидљиво, они сабирају болне и израњавање људе, људе који трагају и боре се.

Патња света, обилна и бесконачна патња, за светитеља постаје лична. Сви ми смо један човек. И молитва смиреног човека гласи: Господе Исусе Христе, помилуј ме грешног. Другим речима, помилуј сав Твој свет. Он се моли и уздише за све људе. Он је уздах света. Он живи са Њим Који је Алфа и Омега.

архимандрит Василије Ивиронски

љубављу, са трпљењем, а не би тежио томе да се што боље обуче и попије, већ би скувао једино кашу и било би довољно. Зато што је дете могуће научити било чему. Може се научити и да спава на тврдом: ето, простри

онда ће и наша деца то да прихвате. Овај задатак је свакако веома сложен и тежак, а траје читавог живота, али у сваком случају, слава Богу, то је могуће. Помози нам у томе, Господе! Амин.

email: kontakt@manastirpodmaine.org

интернет презентација: manastirpodmaine.org

остало... То је све јако важно, али има нешто много важније, а то је - послушање. Послушање је почетна хришћанска врлина. Ко не уме да слуша, тај се никада ничему неће научити. Немогуће је. Зато у манастирима почињу да подучавају хришћанском животу обавезно од послушања. Човеку дају неки задатак, благослов, и он безусловно треба да га испуни. А зашто је послушање тако важно? Зато што је због непослушања Адам отпао од Бога. Господ му је заповедао да не једе плодове са дрвета познања добра и зла, а он није послушао. Због тога људски род, а и ми у том броју, страда све до сада: од непослушања увек настаје страдање.

И ево Христос Спаситељ, дошавши на земљу, дао нам је пример послушања. Ове седмице чита се Јеванђеље које претходи Христовим страдањима. Самим тим нас Црква припрема за Велики Пост, да би се замислили над тиме, коликом смо ценом испуљени. Господ Исус Христос, „отиде по обичају на гору Маслинску; а за њим отидоше и ученици његови. А кад би на мјесту рече им: Молите се да не паднете у искушење“ (Лк. 22, 39, 40). Да не би пали у искушење, треба да се молимо. Ако би стално живели са молитвом, избегли би много тога, а пошто заборављамо Бога, ђаво бива са нама.

Зашто је Господ устројио тако да када се човек роди, он најпре бива мален, а потом дуго, дуго расте док савим не порасте? Зашто Господ није устројио

тако да се човек већ рађа одрастао, одмах иде на посао или на институт или се бави нечим другим? Зашто човек тако дуго треба да буде дете и да се учи, учи – пре свега послушању? Зато што уколико се не научи послушању, не може да уђе у царство небеско. И сам Господ Исус Христос нам је открио тај пут кроз послушање.

Свакако, није лако послушати и не може свако одмах да се научи томе. Реално је потребно неколико година. Али уколико дете не буде губило време узалуд, већ се буде марљиво трудило, онда може да успе још док је младо, а када одрасте већ ће бити научено да буде послушно. Тада ће се научити и молитви, тада ће се научити и осталим хришћанским врлинама. Јер је најлакше учити се у детињству.

Послушање је свакако неопходно и одраслима. На жалост, у нашем животу смо већ много тога пропустили и многи одрасли такође не умеју да буду послушни: жене не умеју да буду послушне мужевима, а овамо хоће да деца њих слушају. Ово је немогуће, јер ако жена не слуша мужа, дете нема пример послушања. А многе породице су уопште и непотпуне. Како се овде поставити? Ево данас је спомен на света три Јерарха. Мајка Јована Златоустог је остала удовица са деветнаест година. Била је млада, лепа и богата, али није желела да се удаје други пут, премда је било пуно просаца, већ је сав свој живот посветила сину и васпитала Цркви великог светитеља. Премда је без оца и

тешко, али показује се да је могуће уколико се придода велики труд.

Стога, није циљ васпитања просто нахранити, оденути, обучити дете, већ најпре мислити све време о његовој души, непрекидно. Да не буде ни једне речи противне души; да не буде ничега са страшћу, већ све са разумом; да све време мислимо хоће ли ово што чинимо бити на корист или на штету душе? Главни циљ васпитања се састоји у томе да се дете научи смирењу и послушању. Ово је веома важно. Ово је та благодатна подлога на којој може израсти хришћанин. А ми радимо скроз другачије. Ми децу упорно пропуштамо напред, дајемо им најбоље парче... а после се чудимо кад израсту у егоисте. Не. Дете треба да добије последње, обавезно. Ово свакако треба чинити с љубављу и без зла, али увек да буде последњи и никада не први.

Увек ме дубоко изненади када одрастао човек, нарочито старији, уступа место детету, гура га испред себе. У пракси децу у цркви најпре причешћују, али само бебе, због тога што ако заплачу, могу се „неутрализовати“, а не због тога што ова деца заслужују причешће више него одрасли. У поретку треба причешћивати од најстаријих до најмлађих. То би било најправилније васпитање. У супротном деца се привикавају на то да су они најважнији људи на земљи. А то уопште није истина, она то нису заслужила. Свакако по природи су њихове душе ма-

ње искварене него душе одраслих. Али и одрасли су за свога живота савршили многе подвиге и трпљења и напоре, а многи су преживели и глад и смрт ближњих и, не дај Боже, разводе и свакакве страшне ствари.

Стога, ето у чему треба да се састоји васпитање. И уколико би заиста отац био глава породице, уколико би он био први у породици, уколико би он руководио, а не деца, онда би и деца могла на то да гледају и да то упијају. Тако се може васпитати и будућа добра жена и будући добри муж и отац. И ово ће постати она благодатна средина која ће омогућити узрастање хришћана. Циљ васпитања у породици јесте васпитање чеда Цркве. Уколико држимо у глави ову спасоносну мисао, процес васпитања ће се одвијати далеко лакше. Наравно, потребно је дете и редовно причешћивати, да би имало помоћ Божју. Уколико ово не чинимо, наши ће трудови бити узалудни.

У свим земљама постоје огромне јавне институције које се баве васпитањем деце. И увек је то потпун неуспех, почевши од Гренланда, па све до Африке, Јапана и Канаде. Узрок је у томе што је пропуштено оно најважније: схватање таквих важних ствари какве су смирење, трпљење и послушање. Понегде још се назире по неки траг хришћанства, али у основи тих трагова више нема. И зато деца увек измичу контроли, покоравању, постају преступници. Кривица за то је управо наша. Уколико само замислите шта би се десило када